

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

ŠÁRKA ŠÍPKOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

TEXTILNÍ INTERIÉROVÉ DOLPŇKY

TEXTILE INTERIOR ACCESSORIES

2012

ŠÁRKA ŠÍPKOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2011 / 2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Šárka Šípková**
Osobní číslo: **T09000540**
Studijní program: **B3107 Textil**
Studijní obor: **Textilní a oděvní návrhářství**
Název tématu: **Textilní interiérové doplňky**
Zadávající katedra: **Katedra designu**

Zásady pro vypracování

- 1) Rozbor inspiračních zdrojů.
- 2) Zpracování literární rešerše.
- 3) Návrhy a tvarové varianty.
- 4) Vlastní realizace interiérových doplňků.
- 5) Fotodokumentace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 25

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

FOSTEROVÁ,V.: Mozaiky, Praktický rádce, Slovart, 2008

CRIPPA,M.A.: Antoni Gaudí: 1852-1926: Od přírody k architektuře, Slovart, 2005

ZERBST,R.: Gaudí, Architektonické dílo, Taschen, Slovart, 2010

PIJOAN,J.: Dějiny umění 1., Odeon, 1982

PIJOAN,J.: Dějiny umění 2., Odeon, 1977

PIJOAN,J.: Dějiny umění 3., Odeon, 1983

PIJOAN,J.: Dějiny umění 9., Odeon, 1986

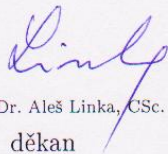
Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. A. Jitka Huňková

Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: 4. října 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 9. května 2012

prof. RNDr. Aleš Linka, CSc.
děkan

Ing. Renata Štorová, CSc.
vedoucí katedry

V Jihlavě dne 26. března 2012

P r o h l á š e n í

Byl (a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60- školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum

Podpis

Poděkování:

Především děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. art. Jitce Huňkové, za pomoc a veškerý čas, který mi věnovala. Dále patří veliký dík rodičům za podporu a prostředky, bez nichž by bakalářská práce nebyla uskutečnitelná. Také děkuji fotografovi Martinovi Štěřbovi, modelkám Nelince Nezbedové a Zuzance Hanusové a jejím maminkám za nafocení bakalářské práce. V neposlední řadě děkuji přátelům a všem, kteří svou pomocí přispěli k tvorbě mé bakalářské práce.

ANOTACE

Inspirací pro tvorbu textilních interiérových doplňků byla mozaika. Bakalářská práce se skládá z teoretické a praktické části. Je zde zpracována stručná historie mozaiky, její způsoby tvorby a různé druhy. Dále také stručný výčet informací o slavném představiteli architektury Antoniu Gaudí, který byl taktéž důležitým vodítkem k určování organického tvaru sedacích doplňků. Ve druhé části se nachází návrhy textilních sedacích prvků, technické nákresy, technické popisy, materiály, fotodokumentace. Byly vytvořeny textilní interiérové sedací vaky, které buď do sebe zapadají, či se mezi sebou proplétají. Tudíž variabilní interiérové doplňky podporujících dětskou fantazii.

Klíčová slova: textilní interiérové doplňky, mozaika, Antonio Gaudí, patchwork

ANNOTATION

The inspiration for creating the interior textile accessories was mosaic. Bachelor thesis consists of theoretical and practical part. There is described a brief history of mosaics, the methods of making them and its various kinds. In addition there is a brief list of information about the famous representative of architecture Antonio Gaudi , who was also an important clue to determinate the organic shape of the seat accessories. In the second part there are designs of textile seating bags, technical drawings, technical descriptions, materials, photo documentation. Textile interior seat bags that were made either fit together or intertwine with each other, which means they are variable interior accessories to support a child's imagination.

Keyword: textile interior accessories, mosaic, Antonio Gaudí, patchwork

OBSAH

ÚVOD.....	7
1.MOZAIKA	8
1.1 CHARAKTERISTIKA MOZAIKY	8
1.2 TECHNIKY TVOŘENÍ MOZAIKY	8
1.3 ZPŮSOB POKLÁDÁNÍ TZV. TESSERAE.....	9
1.4 HISTORICKÝ VÝVOJ MOZAIKY	12
1.5 ORGANIČNOST TVORBY ANTONIA GAUDÍ.....	16
2. POPIS TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ	19
2.1 POPIS TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ.....	19
2.2 TEXTILNÍ TECHNIKA PATCHWORK.....	20
2.3 NÁVRHY TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ	21
2.4 POUŽITÉ MATERIÁLY	24
2. 5 CELKOVÁ ÚDRŽBA SEDACÍCH VAKŮ	24
3. TECHNICKÁ DOKUMENTACE	27
3.1 TECHNICKÝ NÁKRES A POPIS SEDACÍHO VAKU Č. 1	27
3.2 TECHNICKÝ NÁKRES A POPIS SEDACÍHO VAKU Č. 2	28
ZÁVĚR	30
SEZNAM ZDROJŮ A POUŽITÉ LITERATURY:	31
SEZNAM CITACÍ:	31
SEZNAM OBRÁZKŮ:	32
PŘÍLOHY	35
FOTODOKUMENTACE	35

ÚVOD

Mozaika je specifická výtvarná technika, od pradávna úzce související s architekturou. Je chápána jako umělecké dílo sestavené z malých kousků různých materiálů, které jsou záměrně poskládány daným směrem do určitého tvaru, ornamentu či například symbolu. Pečlivá a trpělivá práce skládání jednotlivých prvků, dokud směs různých barev a charakterů nevytvoří dílo hodné obdivu. Fascinující živost rozbitých kachliček upevněných na ploše mozaiky zobrazující hravé křivky či strohé geometrické útvary. Nepřeberné množství materiálů, vzorů a možností realizování této výtvarné disciplíny poukazuje na hravost a flexibilitu dané techniky.

„Roztříštěný“ vzhled a propojování malých větších či velkých kusů vytvářejících výtvarný dojem a různé varianty pohrávání si s možnostmi tohoto umění jsou cílem této bakalářské práce. Snaha oba tyto záměry skloubit v jeden celek, vytvořit novodobý hravý textilní interiérový doplněk v podobě sedacího vaku určeného dětem, který bude zároveň zastávat, jak dekorační funkci, to znamená zajímavé střihové řešení, tak hravost a možnost kombinovat dle libosti.

Pro celkový tvar sedacího vaku je dána inspirace organickým tvaroslovím geniálního katalánského architekta Antonia Gaudí. Jeho nadčasový zájem o přírodu, o její živost, plynulost, jako by celé jeho stavby pulzovaly v jednotném rytmu. Není náhodou pro tuto práci, že právě Antonio Gaudí využíval hojně krás mozaik. Tato pestrobarevná dekorace téměř vždy dotvářela nevšední dojem z architekta díla. I tyto poznatky se staly důležitou motivací této závěrečné práce. Docílit alespoň z části takového pocitu živosti, jakého dosáhl mistr umění Antoni Gaudí ve svých budovách. Taktéž spojit praktičnost s krásou „přírodní“ formy, vytvořit nevšední „mozaikový“ vzhled s možnostmi hraní, proplétání, skrývání, prolézání či pouze lenošení.

1.MOZAIKA

1.1 CHARAKTERISTIKA MOZAIKY

Mozaika je druh zdobeného umění, který pracuje s tzv. tesserae (malé kousky skla, keramiky, mramoru, kamene,...), z nichž se vytváří různé obrázky či vzory. Je to velmi nápaditá technika, která má mnoho možností předmětů, materiálů, barev a jejich použití. I když je mozaika takto variabilní, tak se metoda samotná během času moc nezměnila. Přestože se objevuje již ve starověku, je i dnes velmi populární jako všestranná dekorace či umělecké dílo.

1.2 TECHNIKY TVOŘENÍ MOZAIKY

Práce s mozaikou vyžaduje přesnost a trpělivost. Základní techniky tvoření jsou dvě: metoda přímá a metoda nepřímá. Pro obě tyto metody jsou shodné přípravné práce. Nachystání materiálu, ze kterého se bude mozaika tvořit, dále si vytvořit návrh a připravit si povrch, kam bude mozaika instalována.

PŘÍMÁ METODA

Je vhodná pro začátečníky, protože je poměrně rychlá a nenáročná. Mozaikový materiál se lepí přímo na místo pro něj určené, lící stranou viditelnou k nám. Po nalepení všech kousků a zaschnutí je motiv vyspárován a začištěn.

NEPŘÍMÁ METODA

Kousky mozaiky jsou skládány lícem dolů na dočasný povrch (list papíru), tudíž se zhotovuje motiv obráceně. Kousky mozaiky se přilepí na papír lepidlem rozpustným ve vodě. Po sestavení lze celou mozaiku přenést na určené místo a vlisovat do podkladu z lepidla či tmelu. Nakonec je z umístěné a upevněné mozaiky pomocí vody sejmout papír, opět se vyspárují mezery a vyčistí se. Výhodou je, že lze mozaiku připravovat jinde, než kam je mozaika určena.

1.3 ZPŮSOB POKLÁDÁNÍ TZV. TESSERAE

Technika mozaiky je bohatá, jak na použitý materiál a barevnou škálu, tak na různé styly kladení. Zde je pár způsobů, kterými lze mozaiku vytvořit.

„Opus Palladianum“¹ - živý a velmi působivý dojem, vytvořený díky různorodosti tvarů materiálu a jejich nesouměrnými mezerami mezi sebou, jedna může být větší, jiná menší. Je to poměrně rychlý a jednoduchý způsob pokládání tesserae.

Obr. č. 1: způsob pokládání tesserae - Opus Palladianum

„Opus Circumactum“² - Při této technice se pokládají dlaždice tradičním vějířovitým směrem. Vhodné hlavně pro mozaiku ve tvaru čtverce. Pozadí působí rytmicky a svěže.

Obr. č. 2: způsob pokládání tesserae – Opus Circumactum

„Opus Tessellatum“³ - Častá technika mozaiky za dob Římanů. Obrazec je obklopen skupinou kamínků, které vytvářejí jeho tvar, okolo obrazce jsou většinou čtvercové kameny poskládané jednotným horizontálním nebo vertikálním směrem.

Obr. č. 3: způsob pokládání tesserae – Opus Tessellatum

„Opus Vermiculatum“⁴ – Při tomto způsobu se pracuje s liniemi, které obtékají námi zvolený motiv. Směr dlaždic kopíruje kontury obrázku nebo se odkloní a vytvoří nestejněměrné pozadí vytvářející jakousi „křížovátku“. Tento způsob v sobě skrývá dojem pohybu.

Obr. č. 4: způsob pokládání tesserae – Opus Vermiculatum

„**Opus Regulatum**“⁵ – Skládání kousků materiálu rovně jedním nebo dvěma směry. Pozadí mozaiky vytvořené touto technikou působí velmi klidně.

Obr. č. 5: způsob pokládání tesserae – Opus Regulatum

1.4 HISTORICKÝ VÝVOJ MOZAIKY

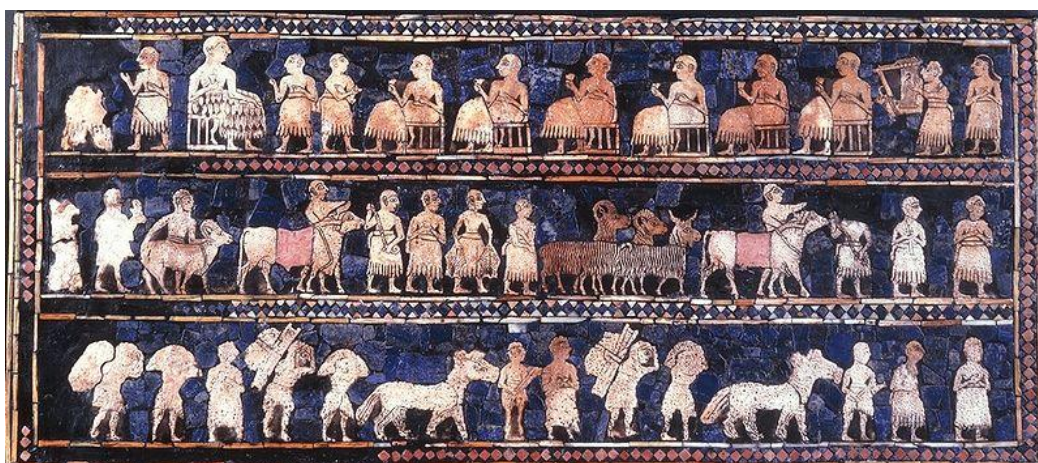
Pro přiblížení tématu mozaiky, je třeba zmínit stručně historii tohoto zdobného umění.

Sumerské období

Nejstarší mozaiky spadají do doby 2 000 až 3 000 let před naším letopočtem. Byly nalezeny v různých obdobích, různých civilizací, avšak přesný původ mozaiky je obtížné dohledat. Jedna z nejstarších stop tohoto zdobného umění je dochována v sumerských městech, Ur, Uruk a Babylonu, kde se paláce a chrámy zdobily ornamentálními mozaikovými vzory seskládanými z keramických válečků zakončených polévanými barevnými hlavičkami. (obr. č. 6) Velmi známá památka Mezopotámie Urská standarta (obr. č. 7) je jedna z předmětů zdobených mozaikami ze slonoviny na lazuritovém podkladě. [3]

Obr. č. 6: kolíková mozaika, typická urucká výzdoba

Obr. č. 7: Urská standarta

Antika

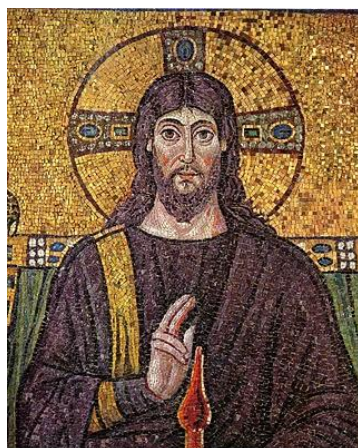
V antice se mozaika dostala do širšího povědomí a stala se součástí životního stylu bohatších měšťanů. Sloužila zejména vládci, jeho dvoru a bohatým měšťanům jako důkaz přepychu. Tento druh umění se využíval především na dlažby luxusnějších budov. Nejčastější technikou bylo opus Tessallatum. Znamá mozaika tohoto období se nazývá Bitva u Issu (Obr. č. 8), kterou můžeme spatřit v pompejském Faunově domě. [4]

Obr. č. 8: pompejská mozaika, Bitva u Issu

Byzanc

Nejvýznamnější mozaiková díla vznikala v době Byzantské (4. - 6.století n. l.). Bylo to dáno tím, že tehdejší doba vyžadovala umění mluvící jasnou a srozumitelnou řečí k nejširšímu okruhu lidí. Ve snaze propagovat nové náboženství – křesťanství, vznikaly velkolepé mozaikové obrazy na stěnách i stropích bazilik, chrámů, hrobek a baptisterií. Mozaikové dlažby se z pravidla prováděly z malých mramorových kostek, nebo se také kombinovaly se skleněnými kostkami. Strohá a střídma architektura těchto staveb byla kráslena mozaikovou výzdobou, která již nesloužila jen jako dekorace, nýbrž jako nositel hlavní myšlenky, ilustrovat církevní nauku. Nejvýznamnější příklady tohoto umění se zachovaly v Římě, Neapoli, Miláně a Ravenně. Díky mnoha krásným mozaikám nacházejícím se v Ravenně bývá považována za „město mozaik“. Patří sem například mozaika zobrazující Christologický cyklus v kostele S. Apollinare Nuovo v Ravenně (obr. č. 9), která patří k nejkrásnějším dílům raně křesťanského období. [5]

Obr. č. 9: Ježíš Kristus v kostele S. Apollinare Nuovo v Ravenně

Nebo mozaika na kupoli baptisteria Ariánských v Ravenně, se stejným uspořádáním jako v baptisteriu Ortodoxních, zobrazuje sbor apoštolů, Petra a Pavla a ve středu medailónu námět Kristova křtu vedle s Janem křtitelem a antickým říčním bohem Jordánu.

Další příklad byzantské mozaiky se skrývá v konstantinopolském chrámu Hagia Sofia z 6. století. V jižní části horní galerie se nachází mozaika zobrazující Krista a Jana Křtitele. Oduševnělé výrazy tváří, jemná modelace a vytríbená barevnost se řadí k nejvýznamnějším dílům byzantského umění. [5]

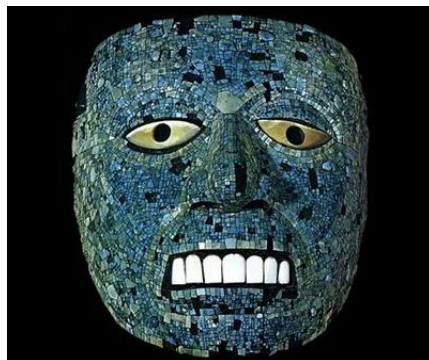
Některé mozaiky byly prováděny novým způsobem, s mystickým, morálním a přitom velmi sugestivním záměrem. Důkazem je mozaika zobrazující vítězné čtyřspřeží nalezená v Barceloně informující nás o jménech všech koní i o vítězi klání, která se velmi přibližuje k projevům středověkých umělců. [4]

Mnoho dalších staveb z Byzantského období je vyzdobeno mozaikou, ale jejich seznam je velmi dlouhý, tudíž je zde zmíněn pouze zlomek těchto historických památek.

Aztékové a Mayové

Velmi zvláštní a zároveň fascinující díla vznikala v 13. – 16. století u kmenů střední Ameriky. Aztékové a Mayové uměli skvěle ovládat tuto techniku a využívat ji k výrobě rituálních masek, rituálních nožů a různým náboženským artefaktům. Aztécká maska boha Quetzalcoatl (Obr. č. 10) byla považována za magický prvek určený

k přestrojení kněze, nebo k ochraně zemřelého. Je vykládána úlomky lastur, tyrkysu a obsidiánu. [3]

Obr. č. 10: aztécká maska boha Quetzalcoatla

Středověk

Ve středověku se mozaiková výtvarná technika i nadále využívala hlavně z důvodu technické přednosti a jako v jiných dobách měla za úkol přepisovat cizí předlohy, často z důvodu, aby zachovala podobu děl ohrožených časem.

České země

V českých zemích se mozaika v historii objevovala spíše výjimečně, touto výjimkou je pražská svatovítská katedrála. Jejíž průčelí zvané zlatá brána zdobí mozaika, na které je vyobrazen Kristus jako soudce v den jeho druhého příchodu (Obr. č. 11).

Obr. č. 11: Zlatá brána, katedrála sv. Víta

1.5 ORGANIČNOST TVORBY ANTONIA GAUDÍ

Antoni Gaudí y Cornet (1852 – 1926)

„Chcete vědět, kde jsem našel svůj vzor? Vzprámený strom; na něm rostou větve, na nich menší větve a z nich vyrůstá listí. Každá jednotlivá část stromu roste harmonicky, velkolepě, a to od té doby, kdy ho stvořil umělec, Bůh.“⁶ Antoni Gaudí

Antoni Gaudí, člověk s neomylným citem pro tvar a barvu. Velmi originální architekt své doby a dalo by se říci, že i dnešních dnů. Sotva někdo předčí jeho díla, vytvořená v Barceloně, jako je například Park Güell, Casa Batlló, Casa Millá či rozestavěná Sagrada Familia. Tento výjimečný katalánský architekt se lišil od svých kolegů zvláštním zájmem o přírodní formy. Gaudího modernismus se rozvíjel vlastní cestou, vytvářející vlastní tvary, které jsou odvozené od organicko-naturalistických základů, což bylo zcela ojedinělé v tehdejší evropské kultuře. [1] Svým stavebním uměním Gaudí obohatil nejen jednotlivé budovy, ale také vytváření okolní krajiny. Podařilo se mu proniknout až k ekologickým kořenům architektury.

Park Güell

Zde vytvořil umělecké dílo, jakousi obrovskou sošku – park Güell, kterou vytvořil z jediné velké suroviny, a to z celého kopce. Dnešní městský park Güell byl původně plánován jako „přírodní“ obytná čtvrť kontrastující s tehdejší průmyslovou městem Barcelonou. Na tomto parku se podílel také J. M. Jujola, který byl odborníkem na keramickou výzdobu. [8]

Gaudí byl mistrem umění, i s levnými materiály dokázal dosáhnout neuvěřitelného estetického účinku. Zde používal materiál z malých keramických továren a to odpad, zmetkové výrobky, střepy a úlomky, které se pak vtlačovaly do ještě měkké malty. Skvostné mozaiky parkové lavice byly sestaveny z polámaných pestrobarevných kachlíků a kousků skla. Z různých tvarů skleněných a keramických střepů vznikaly zčásti souměrné vzory, zčásti nepravidelné fantastické dekorace.

Obr. č. 12: mozaikou vyzdobené lavičky v parku Güell

Ze všech Gaudího staveb se Güellův park nejvíce blíží k přírodě. Díky získaným poznatkům z tohoto projektu vytvořil architekt své pozdější stavby, které spíše působí jako nová příroda přetvořená Gaudího fantazií ve směs harmonicky působících organických prvků.

Casa Batlló

Mohutné sloupy připomínají nohy obrovského slona, střecha zakončená klikatou čarou působící jako páteř obrovského ještěra. Fasáda se leskne v mnoha barvách vzbuzující dojem rybích šupin a na ní se prostírají malé vyklenuté balkónky, které se zdají být přilepené jako ptačí hnízda na skále. Nejsou zde žádné hrany ani kouty, dokonce i stěny jsou zvlněné a působí spíše jako hladká kůže mořského hada. Zdá se, že všechno plyne. Hravý dojem a stále se vlnící struktura pokračuje i v interiéru. Gaudí nechal vše vzájemně procházet do sebe. Okna působí jako organické výrůstky, žádné se nepodobá druhému. Taktéž půdorys vytvořil nepravidelný. Vypadá spíše jako „stavební plán“ organických buněk. [8]

Obr. č. 13: Casa Batlló

Casa Milá

Neboli „Kamenolom“. Taktéž zvlněná fasáda jako u Casá Batló, avšak s velkými póry připomíná zvlněnou písčitou pláž, jak ji vytváří vracející se vlnobití. Na této stavbě spojil všechny organické tvary, které ho až doposud proslavili, s kontrastujícím dojmem starodávného kamenného příbytku. Na střeše nalezneme napodobeninu jeho terasy z Güellova parku a jeho stále impozantnější komíny. Nic na tomto domě není stejnotvárné. Půdorysy příslušných poschodí se navzájem liší. Podle zvlněného tvaru fasády jsou i místnosti různě vysoké. Gaudí byl fascinován plasticky vytvořeným tvarem. Nenajde se tu žádná rovná čára, vše působí jako vymodelované, plastické.

Podle Josefa Wiedemanna: *„tvary tohoto neobyčejného domu jsou jako vyrostlé zevnitř navenek, protáhlé, stěsnané a spájené do jednoho celku. Vnitřek a vnějšek, vyduté a vypouklé, celek i jednotlivosti, stěna i střecha jsou nedílný celek, pulzující týmž rytmem. To, co se běžně označuje jako fasáda, se ve svislém směru stává rozevlátou plochou, zapuštěným otvorem to, co je jinak pouze oknem, a ve vodorovném směru neklidnou krajinou to, co se až do moderny zdálo být střechou“.*⁷

Obr. č. 14: komíny na střeše Casa Milá

Obr. č. 15: fasáda Casa Milá

2. POPIS TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ

2.1 POPIS TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ

Cílem bakalářské práce bylo vytyčeno skloubit dohromady dojem fascinující mozaiky na povrchu a organickým tvarem inspirovaným dílem Antonia Gaudí. Vytvořit textilní interiérové doplňky, přesněji sedací prvky pro děti, které budou založeny na seskládání drobných či větších částí materiálu evokující mozaiku. Záměr přejít od mozaiky k technice tvorby nepravidelného patchworku. Což je v textilním odvětví sešívání velikostně a barevně odlišných kousků tkanin, které dohromady tvoří mnohdy fascinující obrazce. Název tohoto zpracování textilu - patchwork vznikl z anglického jazyka : patch - záplata, work - vyrobeno ze záplat. Způsob zpracování sedacích vaků je pouze inspirován zmíněným patchworkem, společný faktor je sešívání dílků textilií. Avšak dále se dílky nepodkládají ani ozdobně neprošívají, jak je v technice patchworku zvykem.

Také snaha o oblé tvary vzbuzující organický vzhled odvozený od staveb výjimečného katalánského architekta. K čemuž došlo nejen díky inspiraci Gaudím, ale také skutečností, že děti mají kladnější vztah k věcem oblých tvarů spíše než k přísným hranám či rohům.

Bylo záměrem taktéž podtrhnout hravost, ať už v možnostech materiálů a sestavování mozaiky, tak v hravém dojmu Gaudího vlnících se fasád a stavebních prvků připomínajících různé zvířectvo. Z tohoto důvodu by měly mít sedáky také funkci zábavnou, možnost dětí hrát si, buď na sedacích vacích či přímo s nimi, prolézat pod „výrůstky“ sedáků či různě proplétat vytvořené interiérové prvky. Zkrátka fantazii se meze nekladou, obzvlášť té dětské.

2.2 TEXTILNÍ TECHNIKA PATCHWORK

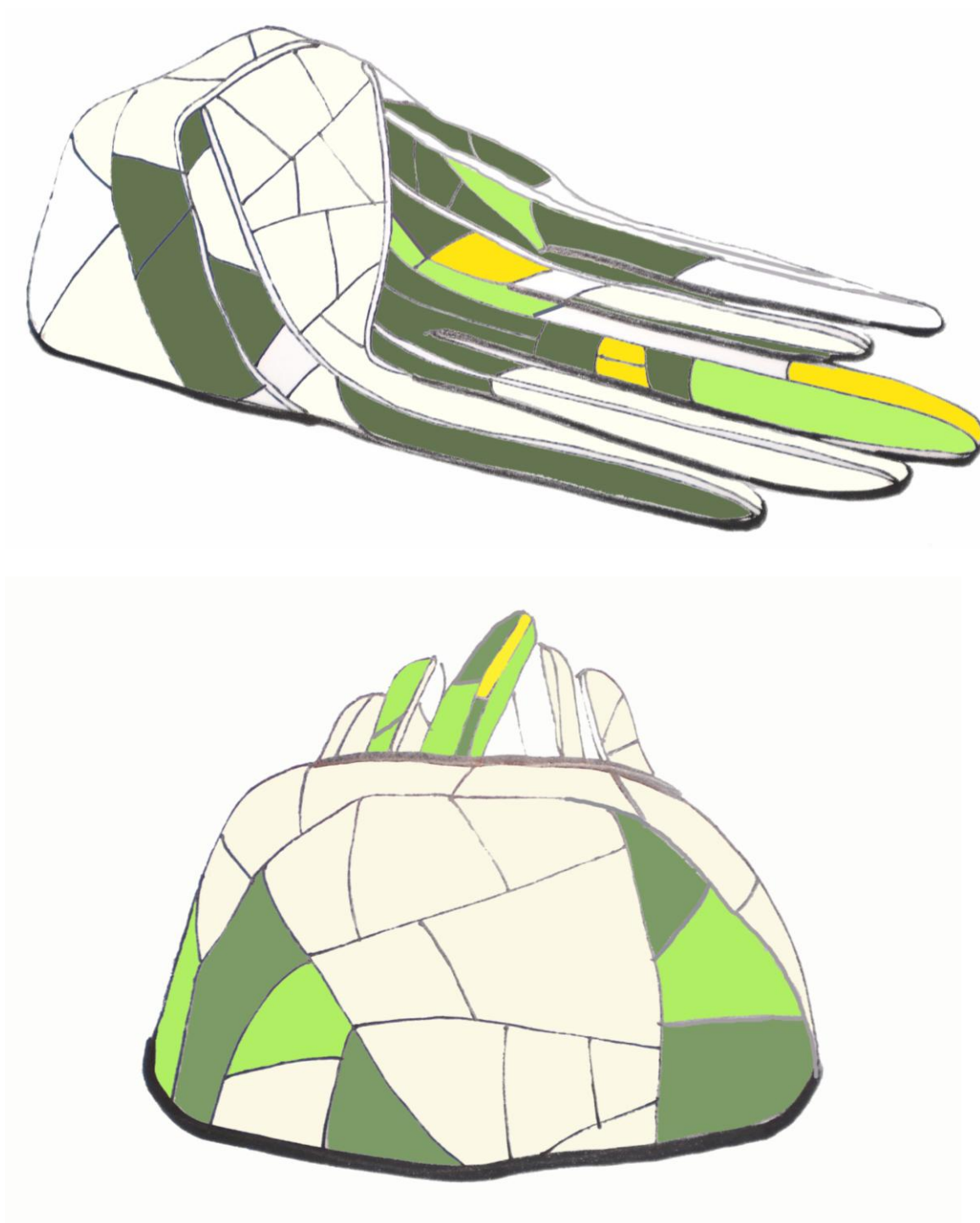
Patchwork je slovo původem z angličtiny, které zdomácnělo v mnoha jazycích po celém světě. Jedná se o textilní techniku sešívání kousků textilií do určitých vzorů. Tímto způsobem vznikají různé vzory a geometrické obrazce. Často se k této tvorbě používají drobně vzorované látky různých barev i vzorů. Tkaniny jsou většinou ve složení 100% bavlna. Výsledný patchwork se poté podloží a ozdobně prošije - quiltuje. Takto se vyrábí například přehozy, polštáře, deky, textilní dekorace, oděvní doplňky, ale také kabáty či nástěnné textilní obrazy.

Původně vznikl patchwork, takový jaký ho dnes známe, mezi ženami amerických osadníků, které tímto způsobem chtěly uplatnit zbytky textilií nebo využít tkaniny z již obnošených šatů. Pochopitelně šlo v minulosti výhradně o ruční práci, dnes již existují speciální šicí stroje určené přímo této textilní disciplíně.

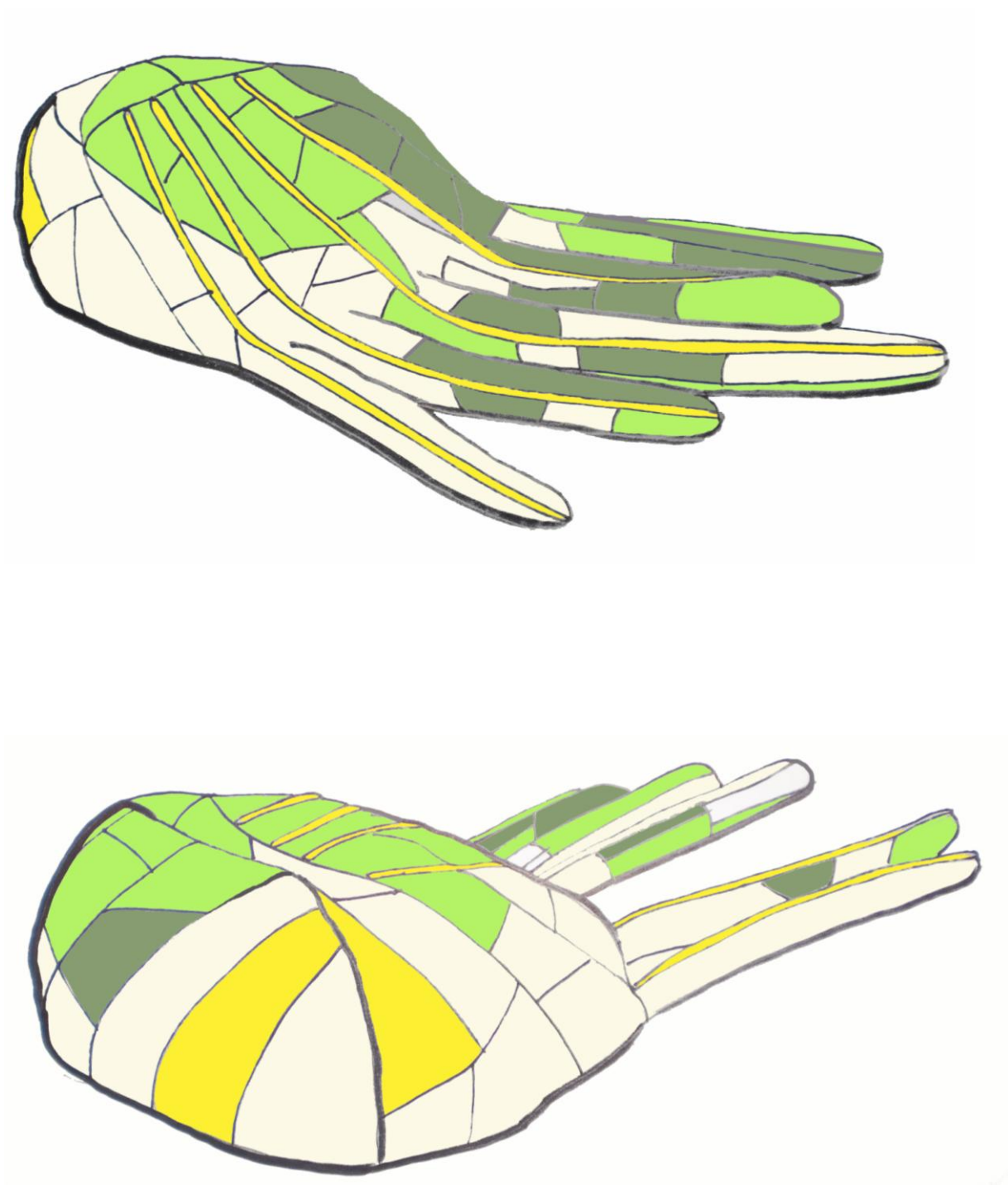
Avšak samostatně tyto dvě techniky, které tvoří patchwork vznikly již ve starověku. Sešívání částí textilií či barevných kůží do vzorů a ozdobné prošívání několika vrstev textilií znali lidé v Orientu před mnoha tisíci let. Odtud byly zmíněné dvě samostatné techniky rozšířeny do Evropy. Ve středověku byly běžnou součástí života a zároveň vysoce ceněnými obory.

Velkou popularitu v současnosti patchwork zaznamenal ve Spojených státech amerických a Japonsku. Také v Česku vznikají různé patchworkové kluby, přednášky, školení, výstavy, obchody s bohatou nabídkou různého zboží spojeného s touto tradiční technikou. [7]

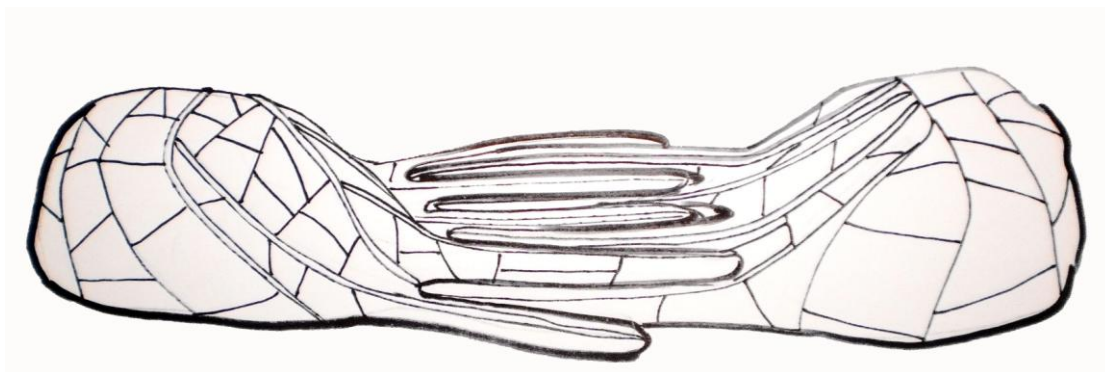
2.3 NÁVRHY TEXTILNÍCH SEDACÍCH VAKŮ

Obr. č. 16: návrh prvního textilního sedacího vaku

Obr. č. 17: návrh druhého textilního sedacího vaku

Obr. č. 18: jedna z možností sestavení textilních sedacích vaků

Pro upřesnění výsledného tvaru a následného zpracování byla nejprve zhotovena miniatura textilního sedacího vaku. Ústřední prvek obou sedáků je ovál plynule navazující na pět úzkých podlouhlých dílů. Tyto „štíhlé“ díly se při vzájemném propojení sedacích vaků proplétají do dalšího výsledného celku. Vzniká tím jakási hravá „matrace“ s mnoha možnostmi tento nově vzniklý útvar následně různě natáčet, obracet, či jinak kombinovat. Textilní sedací vaky jsou samozřejmě použitelné i jako samostatné interiérové doplňky.

Obr. č. 19: pomocná zmenšenina textilních sedacích vaků

2.4 POUŽITÉ MATERIÁLY

Materiály byly voleny na základě snadné údržby, příjemného omaku a pevné struktury. Potřebné tkaniny pro tuto práci:

Vrchní materiál byl zvolen dvou-útkový kepr, složení 100% polyester, o hmotnosti 330 g/bm. Tato tkanina je oboustranná. Údržba materiálu je dána: prát na 40°C režimem na jemné prádlo, nesmí se sušit v sušičce prádla a je možné žehlení při střední teplotě, což je 150°C.

Obr. č. 20: značky údržby vrchního materiálu

Vnitřní materiál syzkovina, její vazba je plátňová, složení 100% bavlna. Údržba materiálu: tato tkanina se nesmí prát, nanejvýš se čistí chemicky, žehlení je povoleno na maximální teplotu 200°C za vlhka. Nesmí se bělit chlórem a používat čističe skvrn s obsahem chlóru. Raději přenechejte způsob čištění skvrn odborníkovi. Nesmí se sušit v bubnové sušičce.

Obr. č. 21: značky údržby vnitřního materiálu

Výplňkový materiál pro textilní sedací vaky jsou bílé polystyrenové kuličky EPS 70, o velikosti 3-5 mm a objemové hmotnosti 16 gramů na 1 litr. Tato výplň je zdravotně nezávadná, kuličky jsou prvotně vyrobené, bez chemického čištění a jiných úprav. „Splňují vyhlášku Ministerstva zdravotnictví č. 84/2001 sb. v platném znění o hygienických požadavcích na hračky a výrobky pro děti ve věku do 3 let.“⁸ [9]

2. 5 CELKOVÁ ÚDRŽBA SEDACÍCH VAKŮ

Údržba těchto textilních sedacích vaků je snadná, díky odnímatelnému vrchnímu potahu, který je zapínán na zdrhovadlo. Tento potah se může prát v pračce na 40°C režimem na jemné prádlo, nesmí se sušit v sušičce prádla a žehlení je možné při střední teplotě. Vnitřní část sedacích vaků je z materiálu, který se prát v pračce nesmí, lze se nanejvýš čistit chemicky.

BAREVNOST VRCHNÍCH MATERIÁLŮ

Barvy byly vybrány zklidňující světle béžová, zářivá hořčicově žlutá, tmavá olivově zelená a výrazně zelenkavá. Zvolená paleta barev textilních doplňků byla vybrána pro cílovou skupinu, kterými jsou děti. Kombinace zvolených barev na mne působí dětskou hravostí. Jemná barevnost světle béžového odstínu s tmavě zelenou barvou kontrastuje se svítivě zelenkavou a hořčicově žlutou.

Vzorky použitých materiálů:

Vzorek č. 1

Vrchní materiál, 100% polyester

Vzorek č. 2

Vrchní materiál, 100% polyester

Vzorek č. 3

Vrchní materiál, 100% polyester

Vzorek č. 4

Vrchní materiál, 100% polyester

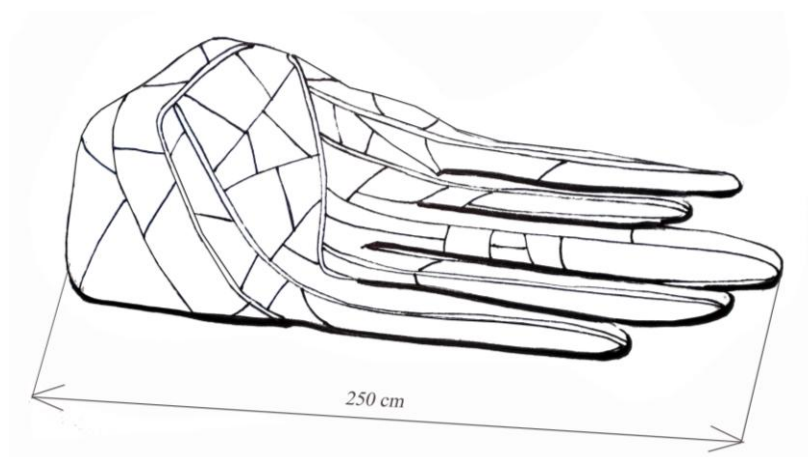
Vzorek č. 5

Vnitřní materiál, 100% bavlna

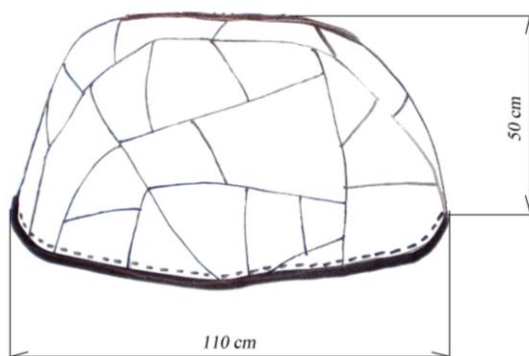
3. TECHNICKÁ DOKUMENTACE

3.1 TECHNICKÝ NÁKRES A POPIS SEDACÍHO VAKU Č. 1

Technický nákres

Obr. č. 22: technický nákres sedacího vaku č. 1, pohled z boku

Obr. č. 23: technický nákres sedacího vaku č. 1, pohled zezadu

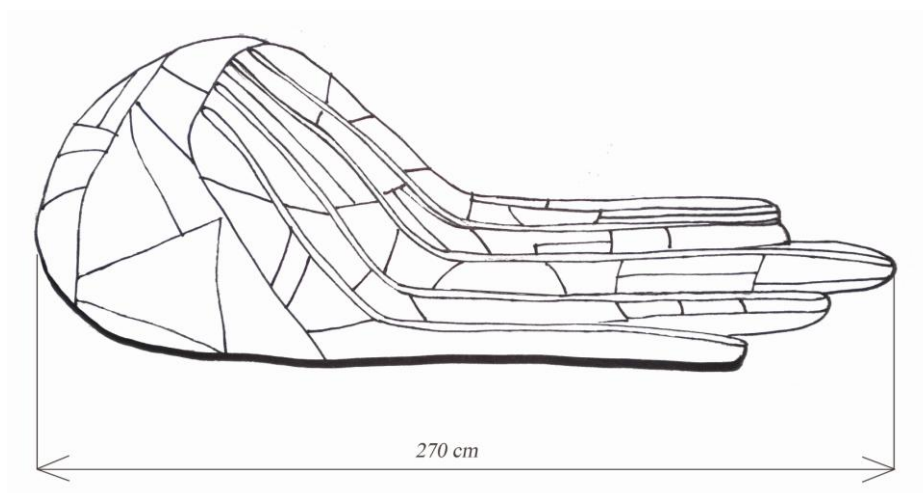
Technický popis

Textilní sedací vak se skládá z vrchního potahu a vnitřního vaku naplněného výplní. Sedák je zhruba polovičně naplněn z důvodu vytvarování při sedu. Sedací vak se skládá z šesti velkých částí. Z oválné části k sezení a pěti úzkých podlouhlých dílů. Vrchní potah je dále rozčleněn do mnoha menších dílků. Ve vybraných podélných členících švech jsou všity paspulky vyplněné kulatou pruženkou. Celkový počet textilních dílů je přibližně 150 kusů. Tyto díly se k sobě sešívají jednoduchým hřbetovým švem. Zdrhovadlo je všito ve spodní části sedáku zahnutým obrubovacím

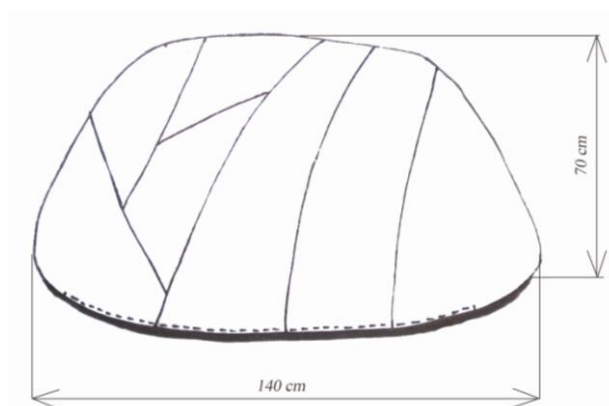
švem. Délka sedacího vaku je cca 250 cm, šířka přibližně 110 cm a výška v nejvyšším bodě okolo 50 cm a v nejnižším místě cca 10 cm.

3.2 TECHNICKÝ NÁKRES A POPIS SEDACÍHO VAKU Č. 2

Technický náčrt

Obr. č. 24: technický náčrt sedacího vaku č. 2, pohled z boku

Obr. č. 25: technický náčrt sedacího vaku č. 2, pohled z boku

Technický popis

Textilní sedací vak se skládá z vrchního potahu a vnitřního vaku naplněného výplní. Sedák je zhruba polovičně naplněn z důvodu vytvarování při sedu. Sedací vak se skládá z šesti velkých částí. Z oválné části k sezení a pěti úzkých podlouhlých dílů. Vrchní potah je dále rozčleněn do mnoha menších dílků. Ve vybraných podélných

členících švech jsou všity paspulky vyplněné kulatou pruženkou. Celkový počet textilních dílů je přibližně 150 kusů. Tyto díly se k sobě sešívají jednoduchým hřbetovým švem. Zdrhovadlo je všito ve spodní části sedáku zahnutým obrubovacím švem. Délka sedacího vaku je cca 270 cm, šířka přibližně 140 cm a výška v nejvyšším bodě okolo 70 cm a v nejnižším místě cca 10 cm.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zadáno vytvořit textilní doplňky do interiéru. Přesněji textilní interiérové sedací vaky určené dětem nejen k relaxaci a odpočinku, ale také ke hře a dovádění. Nejpodstatnější inspirací se stala mozaika, její struktura, nápaditost materiálů i způsobů skládání. Ke zvolenému tvaru sedáků přispěl svou ideou o organičnosti známý architekt Antonio Gaudí. Téma je pro mne skutečně velmi zajímavé.

Počáteční představa sedacích vaků se od již ušitých vaků v maličkostech liší. V průběhu práce se pár věcí pozměnilo, avšak výsledný efekt je alespoň pro mě více než uspokojivý. Hlavní myšlenka proplétání, prolézání, překládání a další možnosti, co jen děti u těchto organických „matrací“ napadne byla zachována a dovedena ke zdárnému konci.

Co se týká přínosu teoretické části této bakalářské práce, je zde sepsáno spousta poučných zajímavých faktů o historii mozaiky a její tvorbě. Nechybí taktéž barevné názorné obrázky. Také na základě zjištěných poznatků o Antoniu Gaudím a jeho skvostné organické architektuře se každý, kdo tuto práci přečte dozvídá jistá fakta, které mě přivedli až k myšlence, že právě jeho dílo bude mojí alfa a omega závěrečné práce.

Vytvořené textilní sedací vaky se skvěle hodí do dětského interiéru, ožíví místnost svojí barevností a překvapí svojí variabilitou. Sedáky je možné mít propletené v jeden velký celek, či užívat pouze jednotlivě. V dnešní době jsou čím dál tím více populární právě sedací pytle a vaky různých tvarů a barev. Ale tyto sedací vaky jsou dle mého názoru originálnější variantou „obyčejných“ sedacích pytlů.

SEZNAM ZDROJŮ A POUŽITÉ LITERATURY:

- [1] CRIPPA, Maria Antoinetta. *Gaudí: Od přírody k architektuře*. Praha: Slovart, Taschen, 2005. 96 s. ISBN 80-7209-674-5.
- [2] FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8.
- [3] PIJOAN, José. *Dějiny umění 1.* Praha: Odeon, 1982. 336 s. 01-501-82.
- [4] PIJOAN, José. *Dějiny umění 2.* Praha: Odeon, 1977. 336 s. 01-521-77.
- [5] PIJOAN, José. *Dějiny umění 3.* Praha: Odeon, 1983. 336 s. 01-502-83.
- [6] PIJOAN, José. *Dějiny umění 9.* Praha: Odeon, 1986. 336 s. 01-501-86.
- [7] SUDOVÁ, Květa. *Patchwork*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, 112 s. ISBN 978-80-247-2650-2.
- [8] ZERBST, Rainer. *Gaudí: Architektonické dílo*. Praha: Slovart, Taschen, 2010. 239 s. ISBN 978-80-7391-388-5.
- [9] <http://www.polystyrenovekulicky.cz/nabidka>

SEZNAM CITACÍ:

- ¹ FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8., [str. 111].....9
- ² FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8., [str. 102].....9
- ³ FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8., [str. 103].....10
- ⁴ FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8., [str. 103].....10
- ⁵ FOSTEROVÁ, Viv. *Mozaiky: Praktický rádce*. Praha: Slovart, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7391-093-8., [str. 104].....11

- ⁶ CRIPPA, Maria Antoinetta. *Gaudí: Od přírody k architektuře*. Praha: Slovart, Taschen, 2005. 96 s. ISBN 80-7209-674-5. [desky knihy].....16
- ⁷ ZERBST, Rainer. *Gaudí: Architektonické dílo*. Praha: Slovart, Taschen, 2010. 239 s. ISBN 978-80-7391-388-5. [str. 184-188].....18
- ⁸ Polystyrenové kuličky. [online]. [cit. 2012-04-21]. Dostupné z: <http://www.polystyrenovekulicky.cz/nabidka>.....24

SEZNAM OBRÁZKŮ:

- Obr. č. 1: způsob pokládání tesserae, Opus - Palladianum.....9
<http://www.mosaicmad.com/shop/en/content/12-mosaic-design>
- Obr. č. 2: způsob pokládání tesserae – Opus Circumactum.....9
<http://mosaicartsource.wordpress.com/2006/11/18/mosaic-turkey-2/>
- Obr. č. 3: způsob pokládání tesserae – Opus Tessellatum.....10
<http://www.mosaicmad.com/shop/en/content/12-mosaic-design>
- Obr. č. 4: způsob pokládání tesserae – Opus Vermiculatum.....10
<http://www.mosaicmad.com/shop/en/content/12-mosaic-design>
- Obr. č. 5: způsob pokládání tesserae – Opus Regulatum.....11
<http://www.mosaicmad.com/shop/en/content/12-mosaic-design>
- Obr. č. 6: kolíková mozaika, typická urucká výzdoba.....12
<http://www.paladix.cz/gallery.php?ido=13581>
- Obr. č. 7: Urská standart.....12
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Standard_of_Ur_-_peace_side.jpg
- Obr. č. 8: pompejská mozaika, Bitva u Issu.....13
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Battle_of_Issus.jpg
- Obr. č. 9: Ježíš Kristus v kostele S. Apollinare Nuovo v Ravenně.....14

<http://public-domain-images.blogspot.com/2010/03/mosaic-of-jesus-at-basilica-of-sant.html>

Obr. č. 10: aztécká maska boha Quetzalcoatlá.....15

<http://zeroospace.blogspot.com/2010/02/grof-konec-sveta-nebo-revoluce-vedomi.html>

Obr. č. 11: Zlatá brána, katedrála sv. Víta.....15

<http://www.profimedia.cz/fotografie/detail-posledni-soud-zlata-brana-svatovitske-katedraly/0008631942/>

Obr. č. 12: mozaikou vyzdobené lavičky v parku Güell.....17

http://www.flickr.com/photos/ohbarcelona/galleries/72157623387281381/#photo_2955800070

Obr. č. 13: Casá Batlló.....17

<http://olhares.uol.com.br/casa-batlo-foto1223987.html>

Obr. č. 14: komíny na střeše Casa Milá.....18

<http://www.panoramio.com/photo/4900500>

Obr. č. 15: fasáda Casa Milá.....18

http://www.bugbog.com/gallery/spain_pictures/spain_pictures_barcelona_3.html

Obr. č. 16: návrh prvního textilního sedacího vaku.....21

Obr. č. 17: návrh druhého textilního sedacího vaku.....22

Obr. č. 18: jedna z možností sestavení textilních sedacích vaků.....23

Obr. č. 19: pomocná zmenšenina textilních sedacích vaků.....23

Obr. č. 20: značky údržby vrchního materiálu.....24

http://shops.fabfab.net/apps/care_pointers_legend.php?lang=cz

Obr. č. 21: značky údržby vnitřního materiálu.....24

Obr. č. 22: technický náčrtek sedacího vaku č. 1, pohled z boku.....	27
Obr. č. 23: technický náčrtek sedacího vaku č. 1, pohled zezadu.....	27
Obr. č. 24: technický náčrtek sedacího vaku č. 2, pohled z boku.....	28
Obr. č. 25: technický náčrtek sedacího vaku č. 2, pohled z boku.....	28

SEZNAM ZKRATEK A SYMBOLŮ:

% - procenta

°C - stupně Celsia

cca - cirka

cm - centimetr

g/bm - gram na běžný metr

PES - polyester

- praní v pračce na 40°C, jemné prádlo

- nelze sušit v sušičce prádla

- středně teplé žehlení, 150°C

- chemické čištění je možné

- neprat!

- nelze bělit chlórem!

- nelze sušit v sušičce prádla

- žehlení možné na maximální teplotu, 200°C

PŘÍLOHY

FOTODOKUMENTACE

